

Pirkkalan seurakunta Jätehuoltosuunnitelma

2019-2024

Seurakuntapuutarhuri, ympäristövastaava

Elina Vanhatalo

JÄTEHUOLTOSUUNNITELMA on osa Kirkon ympäristödiplomiin kuuluvaa työtä.

”Suunnitelman tulee ohjata valitsemaan toimintatapoja, joista ei synny lainkaan jätettä tai sitä syntyy mahdollisimman vähän. Jätteen synnyn ehkäisy on kannattavaa sekä ympäristön että talouden kannalta. Lajittelusta syntyy taloudellisia säästöjä, koska hyötyjätteen aiheuttamat kulut ovat vähäisemmät kuin kaatopaikalle tai energiakäyttöön menevän jätteen.”

1 KIINTEISTÖJEN JÄTEHUOLTO

”JÄTE on aine tai esine, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä”

1.1. Jätteen synty

Pirkkalan seurakunnalle on tehty ympäristökatselmus opinnäytetyönä toukokuussa 2013 (Katja Välikangas). Opinnäytetyön mukaan jätettä syntyy eniten toimistotiloista, Kirkon ja Kirkkoveräjän keittiötoiminnasta sekä hautausmaalta.

Seurakunnan kerhokäytössä on muutamia vuokratiloja, joissa syntyy jätettä välipalaruokailun ja askartelun takia. Vuokratilojen jätehuolto on vuokranantajien järjestämä ja siksi tässä suunnitelmassa ei oteta huomioon niissä tuotettavaa jätettä.

Lotjan leirikeskus sijaitsee Pudasjärvellä. Leiritoiminnan aikana syntyy paljon yhdyskuntajätettä. Pudasjärven kaupungin jätehuolto ei seuraa jätteen painoa ja saatavilla on vain tyhjennyskertojen määrä.

Pirkanmaan jätehuollon mukaan Pirkkalan seurakunnassa syntyi vuosina 2012-2014 noin 10000 kg yhdyskuntajätettä, luvussa on mukana Pirkkalan kirkon, Kirkkoveräjän seurakuntatalon ja Vanhan Kirkon yhdyskuntajäte.

Tilastot viime vuosilta osoittavat laskua. Jäte on punnittu vasta 2016 alusta ja sitä ennen määrät perustuvat tyhjennyskertoihin. 2015 – 12095 kg (2776.20€), 2016 – 9930 kg (3199.5€) ja 2017 – 8860 kg (3141.60€).

Biojätettä syntyi Pirkkalan kirkolla ja Kirkkoveräjän seurakuntatalolla noin 2300 kg vuosina 2012-2014. Vuonna 2015-2017 jo 6315 kg (2000,47€)!.

Hautausmaan risu- ja haravointijätteen määrä on pysynyt vakiona, n.

21 000 kg vuodessa. Sen hinta on kuitenkin murto-osa muiden jätelajien hinnasta, n. 350€ vuosi.

Kaikilla omilla kiinteistöillä on keräysastiat kartongille ja paperille, muilta kiinteistöiltä lajiteltu jäte on toimitettu omin voimin kunnan keräyspisteisiin.

Jätehuoltoa suunniteltaessa on syytä ottaa huomioon lisääntyvä lajittelupakko ja varautua keräysastioiden määrän kasvuun.

[Valtioneuvoston asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä 518/2014](#) (Finlex) ja [perustelumuistio](#) (pdf).

1.2. Jätehuollon nykyiset kustannukset

Kolmen vuoden keskiarvolla jätehuolto Pirkkalan seurakunnassa on maksanut vuosittain vähintään noin **4700 euroa**. Sekajätteen määrästä puolet pitää lain mukaan saada jatkossa lajiteltua, seurakunnalle se tarkoittaa, että tällä hetkellä heitämme pois **10 000 kg raaka-ainetta vuosittain** (6200 kg materiaalia ja 4000 kg energiakelpoista jätettä).

2 NYKYTILANNE

2.1. Jätteen keräyksessä havaitut haasteet

Jätehuolto toimii pääsääntöisesti hyvin.

Hautausmaan keräysastiat ovat lukumäärältään riittävät ja sekajätteen keräys toimii hyvin. Biojäteastioita on jokaisen sekajäteastian vieressä, mutta niiden tyhjentäminen on työlästä. Biojäteastiat tyhjennetään edelleen oman henkilökunnan toimesta. Biojäteastioiden mallia ja tyhjennystapaa pitää kehittää koneellisen tyhjennyksen sallivaan suuntaan. Biojätteen omasta kompostoinnista on luovuttu vuonna 2014. Biojäte viedään vaihtolavalle, joka kuljetetaan tarpeen mukaan kaatopaikan mullantuotantoon.

Seurakunnan toimistolla on ollut ongelmia jätteenkeräyksen suhteen, koska jokainen on itse vastuussa hyötyjätteen keräämisestä ja toimittamisesta eteenpäin. Toimistotilat sijaitsevat rakennuksessa, jossa on Alko, elintarvikeliike, hammaslääkäri ja työterveyshuolto. Jätehuolto on koko kiinteistön yhteinen.

Kiinteistössä on syytä miettiä yhteisesti muiden toimijoiden kanssa, mitä keräysastioita ulos voidaan hankkia.

Lotjan leirikeskuksessa jätehuollon järjestäminen on hieman hankalaa toiminnan sesonkiluonteisuuden ja pitkien välimatkojen vuoksi. Pikku-Syötteen aluekeräyspiste on "kauppamatkan" varrella, jolloin keräyslasi ja –metalli voidaan toimittaa sinne omin avuin.

2.2. Lainsäädäntö ja määräykset

Suomen jätelaki (17.6.2011/646)

Lain tarkoituksena on EHKÄISTÄ JÄTTEISTÄ ja JÄTEHUOLLOSTA aiheutuvaa vaaraa sekä vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, edistää LUONNONVAROJEN KESTÄVÄÄ KÄYTTÖÄ, varmistaa JÄTEHUOLLON TOIMIVUUS ja ehkäistä ROSKAAMISTA. (1§)

2019:

muutetaan jätelain (646/2011) 32 §:n 1 momentti ja 42 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 42 §:n 1 momentti laissa 195/2012, sekä
lisätään lakiin uusi 145 a § seuraavasti:

32 §

Kunnan velvollisuus järjestää jätehuolto

42 §

Poikkeus velvollisuudesta luovuttaa jäte kunnan järjestämään jätehuoltoon

145 a §

Sidos- ja hankintayksiköitä koskevat erityiset säännökset

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

Pirkkalan kunnan jätehuoltomääräykset ovat muuttuneet 14.5.2014 kunnan liityttyä Alueellisen jätehuoltojaoston osaksi. Määräykset on annettu jätelain **(646/2011) 91 §:n** nojalla **92 §:n** mukaisesti ja perustuen jätelain **23, 24 ja 43 §:ssä** säädettyihin oikeuksiin ja velvoitteisiin.

Päivitykset:

9 ja 28 §, hyväksytty 5.11.2015 (64 §)

4 ja 26 §, VIII luvun johdanto, hyväksytty 7.2.2018 (5 §)

Määräykset löytyvät esimerkiksi Pirkkalan kunnan sivuilta.

<https://www.pirkkala.fi/palvelut/ymparistojaluonto/jatehuolto/>

Pudasjärven kaupungin jätehuoltomääräykset (16.12.2010) löytyvät osoitteesta

https://www.pudasjarvi.fi/tiedostot/liitteet/jatehuolto/jatehuoltomääräykset_20110101.pdf

Alueellisen jätehuoltojaoston määräyksissä edellytetään muilta kuin asuinkiinteistöiltä (sosiaali- ja terveystalvelut, koulutus, kunta, seurakunta) seuraavaa:

”Jätteiden hyödyntämistä ja lajittelua varten edellä mainituilla, kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen alueella sijaitsevilla kiinteistöillä on oltava erilliset keräysvälineet seuraavasti:

- sekajätteelle*
- biojätteelle, mikäli kiinteistöllä on ruoan valmistusta tai ruokala tai kiinteistöllä syntyy biojätettä vähintään 20 kg viikossa*
- pahville ja kartongille, mikäli sitä syntyy kiinteistöllä vähintään 20 kg viikossa*
- lasille, mikäli sitä syntyy kiinteistöllä vähintään 20 kg viikossa*
- metallille, mikäli sitä syntyy kiinteistöllä vähintään 20 kg viikossa*
- muu hyödyntämiskelpoinen jätejake, sen mukaan kuin jätehuoltoviranomainen päättää jättejakeen kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta”*

Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista (331/2013) sekä asetus jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (332/2013) on tärkeää huomioida. Koko maassa pitää yhdyskuntajätteestä (sekajäte) saada kierrätettyä 50 % vuonna 2016.

[Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista \(Finlex\)](#) ja [perustelumuistio \(pdf\)](#)

Asetuksilla rajoitetaan biohajoavan ja muun orgaanisen yhdyskuntajätteen, rakennus- ja purkujätteen ja muun jätteen sijoittamista kaatopaikalle sekä tällaisen jätteen hyödyntämistä maantäytössä. Tavoitteena on vähentää jätteen aiheuttamia kasvihuonekaasupäästöjä ja kaatopaikkojen vesistökuormitusta sekä edistää luonnonvarojen säästävää käyttöä.

Rajoituksia biohajoavan ja muun orgaanisen jätteen sijoittamisesta kaatopaikalle ja maantäytössä sovelletaan 1. tammikuuta 2016 alkaen. Rakennus- ja purkujätteiden osalta rajoitukset ovat kuitenkin täysimääräisesti voimassa vasta 1. tammikuuta 2020. Rajoitukset koskevat yli 10 prosenttia orgaanista ainesta sisältävää jätettä.

Asetusten myötä biohajoavan ja muun orgaanisen jätteen sijoittamisesta tavanomaisen jätteen kaatopaikalle pääosin luovutaan vuoteen 2016 mennessä ja jätettä hyödynnetään enenevästi materiaalina ja energiantuotannossa.

Pelastuslain kolmannessa luvussa määritellään rakennuksen omistajan velvollisuuksista seuraavasti:

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan huolehdittava siitä, että rakennus, rakennelma ja sen ympäristö pidetään sellaisessa kunnossa, että:

1) tulipalon syttymisen, tahallisen sytyttämisen sekä leviämisen vaara on vähäinen

2) rakennuksessa olevat henkilöt pystyvät tulipalossa tai muussa äkillisessä vaaratilanteessa poistumaan rakennuksesta tai heidät voidaan pelastaa muulla tavoin;

Helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa ei saa säilyttää ullakolla, kellarissa, rakennuksen alla tai sen välittömässä läheisyydessä niin, että siitä aiheutuu tulipalon syttymisen tai leviämisen vaaraa tai että tulipalon sammuttaminen vaikeutuu.

Uloskäytävillä sekä ullakoiden, kellarien ja varastojen kulkureiteillä ei saa säilyttää tavaraa.

Jäteastioiden sijoittelu pitää tehdä siten, että yllä olevat määräykset otetaan huomioon.

Lainsäädännön ja määräysten seuraaminen on ympäristötoimikunnan vastuulla.

3 JÄTEJAKEIDEN KERÄILYN TOTEUTUS JA ONGELMAT

”Paras jäte on syntymätön jäte!”

3.1. Sekajäte

Jätteen keräys toimii seurakunnan kiinteistöillä hyvin. Sekajätteen joukkoon laitetaan paljon paperia ja käsipaperia. Sekajätteestä pitää saada kierrätettyä 50 % vuoteen 2016 mennessä, ja siihen on jokaisen työntekijän panostettava. Jätteen keräyksestä vastaa Pirkanmaan jätehuolto Oy. Sekajäte poltetaan energiaksi.

3.2. Paperi

Paperinkeräys toimii hyvin. Hautausmaan toimiston paperinkeräys hoidetaan omin avuin, mutta vähäinen määrä kulkee kotimatkan varrella olevaan kunnalliseen keräyspisteeseen helposti. Lotjan leirikeskuksen vähäisiä paperimääriä käytetään tulipesien sytytykseen. Toimiston keräyspaperin ja tuhottavan paperin noutaa Paperinkeräys Oy. Pirkkalan kirkon paperin kuljettaa Pirkanmaan jätehuolto Oy, joka toimittaa sen Paperinkeräys Oy:lle.

Paperinkeräys perustuu jätelakiin ja tuottajavastuusäädöksiin. Keräyspaperista valmistetaan luettelo- ja sanomalehtipaperia.

(Tuottajavastuu tarkoittaa tuottajan velvollisuutta huolehtia markkinoille luovuttamiensa tuotteiden ja niistä syntyvän jätteen uudelleenkäytön, hyödyntämisen ja muun jätehuollon järjestämisestä sekä tästä aiheutuvista kustannuksista.)

3.3. Kartonki ja pahvi

Jätejakeen keräys toimii hyvin Pirkkalan kirkolla. Muissa kiinteistöissä ei ole keräysastioita. Jätejakeen noutaa Pirkanmaan jätehuolto Oy. Puhdas pahvi ja kartonki kerätään pakkaavaan jäteautoon ja toimitetaan suoraan Paperinkeräys Oy:lle. Pahvin kuidut käytetään uudelleen esim. hylsykartongin raaka-aineena. Aaltopahvipakkausten sekä muiden kuitupakkausten lain mukaisesta kierrätyksestä ja hyötykäytön järjestämisestä vastaavana tuottajayhteisönä toimii Suomen Kuitukierrätys Oy.

3.4. Lasi

Kerätty lasi toimitetaan kiinteistölle, jolla on keräysastia (kirkko, hautausmaa, kirkkoveräjä). Lasin noutaa Pirkanmaan jätehuolto Oy. Lasi murskataan Pirkanmaan jätehuolto Oy:n toimesta ja se käytetään maanrakennukseen.

3.5. Metalli

Metallinkeräysastiat on Kirkkoveräjän seurakuntatalolla, kirkolla ja hautausmaalla. Muilta kiinteistöiltä keräilty metalli on toimitettu kunnan keräyspisteeseen satunnaisesti. Pirkanmaan jätehuolto Oy kerää metallin pakkaavaan jäteautoon ja toimittaa metallin suoraan Kuusakoski Oy:lle. Metalli voidaan kierrättää aina uudelleen. Kuusakoski Oy tarjoaa myös elektroniikan kierrätyspalvelua ja sen tietoturvaprosessi on auditoitu.

3.6. Biojäte

Pirkkalan kirkolla, Kirkkoveräjän seurakuntatalolla ja hautausmaalla on toimivat biojätteen keräysastiat. Biojätteen kuljettaa Pirkanmaan jätehuolto Oy, lukuun ottamatta hautausmaan biojätelavaa, joka kuljetetaan Tarastenjärven jätteenkäsittelykeskukseen ja valmista multaa ostetaan mm. hautausmaan istutuksiin.

3.7. Vaarallinen jäte

Vaarallisista jätteistä vastaa kiinteistönhoitaja Mikko Pihlajamaa. Vaaralliset jätteet voi toimittaa tai pyytää noutamaan hautausmaan varastoon. Jätteistä pidetään tarkkaa kirjanpitoa.

Vaaralliset jätteet toimitetaan kunnan jätepisteeseen ja/tai Tarastenjärven vaarallisten jätteiden asemalle (Varma). Vaarallinen jäte toimitetaan Ekokemille. Ekokem kertoo esimerkiksi öljyistä seuraavasti:

Käytettyjen öljyjen uudistamisen, regeneroinnin, ja sitä kautta materiaalina hyötykäytön edellytys on, että erilaatuiset öljyjätteet pidetään erillään.

Eri laatuja voidaan hyödyntää niiden parhaiden ominaisuuksien mukaan.

Käytännössä öljyjätteet jaotellaan seuraavasti:

- käytetyt ”kirkkaat” eli noettomat voiteluöljyt*
- käytetyt ”mustat” voiteluöljyt*
- kasviöljyt*

Kaikki hyvälaatuiset, riittävän suuret öljyjäte-erät noudetaan ja käsitellään veloitusetta.

4 JÄTEHUOLTOSUUNNITELMA

”Tärkeintä lajittelun onnistumiseksi on varmistaa lajitteluketju kaikista työpisteistä keräysvälineisiin.”

4.1 Jätehuoltosuunnitelman tavoitteet

Tavoitteena on nostaa kierrätysastetta ja yhtenäistää käytännöt. Tällä hetkellä osa työntekijöistä lajittelee tarkkaan ja osa hyvin vähän. Ympäristötyöryhmä on asettanut tavoitteeksi 10 % vähennyksen sekajätteen määrään vuosille 2016–2020. Seurakunnan toiminnassa on huomattava erityisesti lakipykälä etusijajärjestyksen noudattamisesta.

11 § Etusijajärjestyksen noudattamisen edistäminen

– Viranomaisen ja julkisoikeudellisen laitoksen ja yhteisön on omassa toiminnassaan mahdollisuuksien mukaan käytettävä kestäviä, korjattavia, uudelleenkäytettäviä, kierrätettäviä ja kierrätetyistä raaka-aineista valmistettuja tuotteita sekä palveluita, joissa syntyy mahdollisimman vähän ja mahdollisimman haitatonta jätettä.

4.2 Jätteen määrän vähentäminen

Jätehuoltooyhtiö Kiertokapula neuvoo jätteen määrän vähentämisestä seuraavaa:

”Vältä

- * turhaa kulutusta*
- * luonnonvarojen tuhlausta*
- * lyhytikäistä ja kertakäyttöistä*
- * kierrätykseen sopimatonta*
- * ylipakattuja tuotteita*
- * vaarallisia jätteitä”*

Pirkanmaan jätehuolto Oy neuvoa sivuillaan jätteen määrän vähentämisen keinoja ja sivuilla kerrotaan seuraavaa:

”Alkutuotantoa lukuun ottamatta kaikki jäte on rahalla ostettua. Jäte ostetaan raaka-aineina, komponentteina, tuotteina, tuotteiden käyttöominaisuuksina tai pakkauksina, jotka jossain vaiheessa käyvät tarpeettomiksi. Jätteen synnyn vähentäminen parantaa tuotannon kannattavuutta. Kuluttajille rahallinen merkitys on suuri, sillä esimerkiksi päivittäistavarakaupasta vuosittain ostettujen jätteiden arvo on noin kaksi miljardia euroa eli 20 prosenttia myynnistä.”

Edellä esitetyistä ohjeista voidaan nostaa muutama tarkempaan tarkasteluun. **Vuokraa tai lainaa** sopii seurakunnan moneen toimintaan, esimerkiksi omaksi ostettu kone tai laite tarkoittaa myös kyseisen laitteen huoltoa ja sen säilyttämistä. Muutaman kerran vuodessa käytettävä kone tai laite tulee halvemmaksi vuokrata, se ei vie varastotilaa tarpeellisemmilta laitteilta ja kone on vuokrattaessa myös heti käyttökunnossa.

Ylipakatut tuotteet ovat arkipäivää kaikissa hankinnoissa, hyvä esimerkki ovat lasten lelut, joiden pakkausten avaamiseen tarvitaan insinöörin koulutus. Käsipaperin pakkaus voi olla kierrätettävää paperia tai ainakin vielä tällä hetkellä sekajätteeseen laitettavaa muovia. Jokaisen hankintoja tekevän henkilön tulee miettiä, voiko tarvittavan tuotteen ostaa vähemmän pakattuna.

Ympäristötyöryhmä ehdottaa, että tarvittavat varastojen siivoukset ja inventoinnit tehdään 7 viikon paastonajan aikana. Käyttötavarat tulisi listata tietokoneen Yhteisiin kansioihin, jolloin ne ovat kaikkien nähtävillä. Esimerkkinä mainittakoon tallilyhdyt. Niitä tarvitaan monenlaisissa tilaisuuksissa, mutta jokaisella kiinteistöllä on turha säilyttää omaa varastoa. Inventointi on tehtävä vuosittain ja tavaraluettelo täytyy päivittää.

Vaihdettavat pyyherullat otettiin käyttöön kirkolla ja hautausmaalla helmikuussa 2015.

- *kuvan 10.000 kpl käytettyä paperipyyhettä vastaa n. viittä C-taittopaperisäkin sisältöä*

- *yksi pyyherulla tarjoaa elinkaarensa aikana vähintään 11.000 pyyhintäkertaa*

- *kuvan paperimäärä painaa n. 50 kg, kun pyyherullan paino on alle 2 kg*

4.3 Yleissuunnitelma jätteiden hyötykäytön tehostamiseksi

Kiinteistöjen varastojen siivous ja inventointi on saatava vuosittaisen tarkistuksen piiriin. Älä osta mitään, ennen kuin olet varmistanut, että seurakunnan varastoissa ei sitä jo ole! Varastojen siivous on syytä järjestää esim. kiinteistöväen voimin, jotta siivoukseen ja inventointiin saadaan säännöllinen kierto.

Kun jättejakeiden lajittelu saadaan alla esitetyn taulukon kaltaiseksi, Pirkkalan seurakunnan jätehuolto on hyvällä mallilla.

4.4 Jätteiden lajittelu syntypaikoilla

Suuret, ulkona olevat jäteastiat merkitään Molokkien omilla kylteillä (sekajäte, pienmetalli jne.) Sisätiloissa voidaan käyttää astioihin liimattavia tarroja, mutta kerhotiloissa kannattaa käyttää myös värijärjestelmää, koska kaikki asiakkaat eivät ehkä osaa vielä lukea.

4.4.1 Toimistotyö

Suupantiella sijaitsevalla toimistolla on keräysastia tuhottavalle paperille, keräyspaperille (kiinteistön yhteinen) ja sekajätteelle. Muiden jätelajien lajittelu on satunnaista ja keräysastiat puutteellisia. Toimistolla lajitellaan lasia, metallia, kartonkia ja pahvia, kun tiloihin saadaan kiinteistön yhteiset keräysastiat. Lasi- ja metallijätteen määrät ovat erittäin vähäisiä ja keräilyastian hankkiminen pelkästään seurakunnan toimiston käyttöön on hyödyltään kyseenalaista.

4.4.2 Hautausmaat ja viheralueet

Hautausmaan suurimmat jätevuoret syntyvät hautakynntiloista ja erilaisesta biojätteestä. Omaiset eivät juuri lajittele jätettä, henkilökunta lajittelee kaiken keräämänsä jätteen. Hautausmaan porteille tuleviin uusiin opaskarttoihin tulee merkitä jäteastioiden sijainti ja lajittelusta pitää tiedottaa säännöllisesti.

4.4.3 Pirkkalan kirkko

Siistijät lajittelevat osan jätteestä ja keittiöllä kerätään lasia ja metallia. Pahvin ja kartongin lajittelu toimii hyvin. Ympäristökasvatuksen kannalta lajitteluastioita pitää olla myös kerhotiloissa.

4.4.4 Kirkkoveräjän seurakuntatalo

Seurakuntatalolla lajitellaan paperia, kartonkia ja pahvia, biojätettä, lasia ja metallia. Uusien keräysastioiden myötä lajittelu on tullut mahdolliseksi. Ympäristökasvatuksen kannalta lajitteluastioita pitää olla myös kerhotiloissa.

4.4.5 Pappila

Pappilan toiminta on lisääntymässä ja siellä syntyy jätettä eri tilaisuuksien aikana. Tilaisuuksien määrä on kasvava ja Pappilan keräilyastiat tulee suunnitella tulevaan käyttöön. Lajittelu tulee mahdollistaa sopivilla keräysastioilla, viimeistään päärakennuksen uusimisen yhteydessä.

4.4.6 Pihlajaniemi

Pihlajaniemen toiminta saattaa siirtyä joiltakin osin Pappilaan. Vähäinen käyttöaste ei tällä hetkellä aiheuta tarvetta lajittelumahdollisuuksien lisäämiseen.

4.4.7 Lotjan leirikeskus

Leirikeskuksessa on kerätty vain sekajätettä. Lainsäädännön muutoksien myötä keräysastioita tulee lisätä, jotta lajittelu saadaan tehtyä jätteen syntypaikalla. Kartonki- ja pahvi on kerättävä omaan astiaansa, riittävän suuri astia mahdollistaa kannattavan tyhjennyksen. Lakimuutosten myötä biojätteen lajittelu tulee pakolliseksi.

4.4.8. Yleisötilaisuudet

Yleisötilaisuus on suunniteltava siten, että syntyvän jätteen määrä on mahdollisimman vähäinen. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa vaatia tapahtumajärjestäjältä tapahtuman jätehuoltosuunnitelmaa.

4.4.9. Vuokratut tilat

Vuokratiloissa lajitellaan mahdollisuuksien mukaan ja pyritään vaikuttamaan vuokranantajiin siten, että kiinteistöihin saadaan lisää lajittelun mahdollistavia keräysastioita.

4.5 Keräysastioiden mitoitus ja tyhjennysvälit

Alueellisen jätehuoltojaoston määräyksissä edellytetään muilta kuin asuinkiinteistöiltä (sosiaali- ja terveystalvelut, koulutus, kunta, seurakunta) seuraavaa:

”Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa saa käyttää seuraavat ehdot täyttäviä keräysvälineitä:

- käsin siirreltäviä, pyörällisiä, 140–660 litran muovisia, kannellisia jäteastioita, jotka voidaan tyhjentää koneellisesti jäteautoon*
- maahan upotettuja, jätteille erityisesti suunniteltuja syväkeräysvälineitä, jotka voidaan tyhjentää jäteautoon ajoneuvossa olevalla nosturilla*
- puristinsäiliöitä, jotka kuljetetaan jätteen vastaanottopaikalle tyhjennettäväksi*
- vaihtolavasäiliöitä, jotka kuljetetaan jätteen vastaanottopaikalle tyhjennettäväksi*
- putkikeräysjärjestelmän alueella jätejaekohtaisia syöttöputkia*
- kannellisia kontteja, jotka tyhjennetään koneellisesti pakkaavaan jäteautoon”*

4.5.1 Sekajäte

Sekajäteastiat ovat riittävän suuria ja kohteisiinsa sopivia. Pappilassa vielä väliaikainen järjestely vuokra-astioilla.

4.5.2 Paperi

Paperinkeräysastiat ovat riittävän suuria kiinteistöissä, joissa paperia syntyy eniten.

4.5.3 Kartonki ja pahvi

Keräysastia löytyy Pirkkalan kirkolta ja Kirkkoveräjän seurakuntatalolta. Hautausmaan toimiston kartongin- ja pahvinkeräysastia kannattaa sijoittaa uuteen konehalliin, johon henkilökunnan keittiöltä on lyhyt matka. Hautausmaan puolella ei jätejaetta synny. Seurakunnan toimiston osalta kannattaa tutkia koko kiinteistön yhteistä lajittelumahdollisuutta.

4.5.4 Lasi

Lasin määrä on suurin hautausmaalla ja astian koko on riittävän suuri. Keräysastia on myös kirkolla ja seurakuntatalolla.

4.5.5 Metalli

Metallin määrä on suurin hautausmaalla ja astian koko on riittävän suuri. Keräysastia on myös kirkolla ja seurakuntatalolla.

4.5.6 Biojäte

Kaikissa kiinteistöissä on keräysastia.

4.5.7 Vaaralliset jätteet

Vaarallisten jätteiden määrästä, laadusta, varastoinnista ja edelleen toimittamisesta on pidettävä kirjaa. Kirjanpito tulee säilyttää 12 kk. Vaarallisille jätteille on oma keräystila hautausmaan uudessa konehallissa. Varastokirjanpidosta vastaa Ympäristödiplomin mukaan nimetty henkilö, joka myös toimittaa jätteet kunnan keräyspisteeseen.

4.5.8 Tuhottavat paperit

Toimiston tuhottavia papereita varten on keräysastia.

Hautausmaalla on paperisilppuri ja vähäinen paperimäärä voidaan Paperinkeräys Oy:n mukaan laittaa keräyspaperin joukkoon tai vaihtoehtoisesti sekajätteeseen.

4.5.9 Jäteastioiden tyhjennys

Sekajäteastiat tyhjennetään alueellisen jätehuoltolautakunnan määräysten mukaan.

(Hyväksytty 14.5.2014 (12 §), Päivitykset: 9 ja 28 §, hyväksytty 5.11.2015 (64 §) 4 ja 26 §, VIII luvun johdanto, hyväksytty 7.2.2018 (5 §))

Jätejäte	Jätehuoltomääräysten mukainen pisin tyhjennysväli Jäteastia (140-660l) Syväkeräysväline	
sekajäte	4 viikkoa	4 viikkoa
sekajäte, jos biojäte kerätään erikseen	6 viikkoa	4 viikkoa
biojäte 1.5. - 30.9. 1.10- 30.4.	1 viikko 2 viikkoa	2 viikkoa 4 viikkoa

Hautausmaan syväkeräysastiat tyhjennetään tarpeen mukaan (34§ mukainen poikkeaminen).

Lasin-, metallin-, paperin- ja kartonginkeräysastiat tyhjennetään tarpeen mukaan kaikilla kiinteistöillä.

5 LAJITTELUOHJEET JA SEURANTA/RAPORTOINTI

5.1 Lajitteluohjeet

JÄTEJAKEET		ESIMERKIKSI:	MUUTA:
BIOJÄTE	maatuvat ainekset	ruuantähteet kahvinporot teepussit talous- /käsipaperi lautasliinat kasvit lehdet ruoho	- valuta nesteet viemäriin - pakkaa sanomalehteen tai biohajoavaan pussiin Ei - nesteitä - tuhkaa
PAPERI	kaikki "postilaa- tikosta tuleva paperi"	lehdet mainokset kirjekuoret luettelot kirjat	- tarkista paperi vai kartonki? - niitit ja klemmarit eivät haittaa Ei märkää paperia

JÄTEJAKEET

ESIMERKIKSI:

MUUTA:

KARTONKI JA PAHVI

maitotölkit
keksipaketit
paperirullien hylsy
käärepaperi
pahvilaatikot
valmisruokien
kääreet

- huuhto, litistä, pakkaa
sisäkkäin
- muoviosat eivät haittaa
(mehutölkit)

Ei

- likaista
- märkää
- lahjapaperia

LASI

pullot
purkit

Ei

- posliini
- hehkulamppu
- ikkuna
- peili

METALLI

säilyketölkit
alumiinifolio
paineettomat
aerosolipullot
tuikkukynttilät
roiht
lasipurkkien
kannet

JÄTEJAKEET		ESIMERKIKSI:	MUUTA:
VAARALLINEN JÄTE		loisteputket energiansäästölamput öljyt & suodattimet maalit, liimat kemikaalit paristot & akut kynsilakka & sen poistoaine paristot deodorantit (ponnekaasulliset)	- säilytä alkuperäis- pakkauksessaan - lähetä sähköposti ja kerro mitä jätettä ja missä
SEKAJÄTE		myös mustekasetit muovi	<u>On KALLEIN jäte!</u>

5.2 Ympäristövastaava

Ympäristötyöryhmän ja sitä vetävän ympäristövastaavan asettaa kirkkovaltuusto.

5.3 Koulutus

Ympäristötyöryhmän jäsenet (2 kpl/vuosi) osallistuvat vuosittain Kirkon ympäristöpäiville.

Koko henkilökunnalle järjestetään vuosittain seurakunnan Ympäristöpäivä. Lisäksi osallistutaan muihin sopiviin koulutuksiin. Ympäristövastaavan kannattaa suorittaa Ympäristöhuollon ammattitutkinto.

5.4 Seuranta ja raportointi

Ympäristövastaava kokoaa vuosittain raportin jätemääristä ja jätehuollon maksuista suoraan Pirkanmaan jätehuollon asiakasraporteista sekä soittamalla Pudasjärven kaupungilta (Lotjan tupa). Raporttiin liitetään vaarallisen jätteen kirjanpidon kopio sekä energian käytön seurantaraportti.